

spis treści

7 SŁOWO OD WYDAWCY

11 NA WSTĘPIE

**czyli dlaczego powstała ta książka
i czemu warto po nią sięgnąć?**

17 ROZDZIAŁ 1 / **ŁUDOWY CZYLI JAKI** **Sztuka i rękodzieło ludowe w świetle podstawowych pojęć i problemów**

- 19 _początki zainteresowań
- 20 _rękodzieło, chałupnictwo, przemysł domowy...
- 21 _„techné” czy „ars”
- 21 _czym jest piękno
- 22 _zwierciadło życia ludu
- 22 _twórca czy wytwórca
- 23 _lud czyli kto
- 23 _obowiązujące reguły
- 24 _sztuki prymitywne i szpetne, bezbożne bohomyzy
- 24 _tradycja i współczesność
- 25 _co kryje tradycyjny przekaz
- 25 _potrzeba czy moda
- 26 _kto wytwarza pamiątki regionalne

29 ROZDZIAŁ 2 / **ŚWIAT RZECZY** **Przykłady ludowych wytworów, ich formy i rozprzestrzenienie**

- 32 _dach nad głową – budownictwo
- 42 _domowe ognisko – urządzenie
i zdobnictwo wnętrza mieszkalnego
- 51 _papierowe ażury – wycinanki
- 54 _dookoła stołu – meble
- 58 _wełna i len – tkaniny
- 65 _prosto z lasu – wyroby z drewna
- 68 _kosze i kapelusze – plecionki
- 69 _w kuźni – wyroby z żelaza
- 72 _ozdoby stroju – biżuteria i inne z wyroby z metalu
- 74 _nicians „różiczki” – koronki
- 77 _różnymi nićmi szyte – wyszycia i hafty
- 81 _pasy i kozuchy – wyroby ze skóry
- 83 _z różnej gliny – ceramika
- 87 _malowane ptaki – zabawki
- 88 _wierzenia i magia – rekwizyty obrzędowe
- 93 _świątki i skarbnik – rzeźba
- 96 _w „świętym kącie” – malarstwo
- 98 _obrazy niemalowane – grafiki

103 ROZDZIAŁ 3 / REGIONALNY KOLORYT POLSKI

Specyfika i różnicowanie regionalne sztuki i rękodzieła ludowego

- 107 _u źródeł Wisły – Beskid Śląski
- 107 _górale i mieszczenie – Żywieckie
- 108 _u podnóża Tatr – Podhale
- 108 _meandry Dunajca – Sądeckie
- 109 _rzemiosło i rękodzieło – Rzeszowskie
- 110 _co sprzedawano w Sukiennicach – Krakowskie
- 111 _...aż po żabi kraj – Śląsk Cieszyński
- 112 _nie tylko kopalnie – Śląsk Górny
- 112 _słowiański matecznik – Śląsk Opolski
- 113 _tam gdzie żyje „lud pomieszany”... – Śląsk Dolny
- 114 _na skrzyżowaniu dróg – Zielonogórskie
- 115 _w świecie racjonalnej gospodarki – Wielkopolska
- 116 _...targi, jarmarki i odpust – Kujawy
- 117 _polska Szwajcaria – Kaszuby
- 118 _wśród jezior, łąk i lasów – Warmia i Mazury
- 118 _życie w puszczy – Kurpie
- 119 _na wielkiej nizinie – Mazowsze
- 120 _biskupie włości – Łowickie
- 121 _mazowiecki zaścianek – Sieradzkie
- 121 _w krainie barw – Opoczyńskie
- 122 _u stóp Jasnej Góry – Częstochowskie
- 123 _od gór Świętokrzyskich po sandomierską puszcę – Kielecko-Świętokrzyskie
- 123 _wśród wiejskich chat i strzech – Lubelszczyzna
- 124 _na styku kultur – Podlasie

127 ROZDZIAŁ 4 / TO CO NAJCENNIJSZE I NIEPOWTARZALNE

Społeczne funkcje sztuki i rękodzieła ludowego

- 130 _pierwsze alarmy
- 131 _pod ochroną
- 132 _autentyki i pamiątki
- 134 _tradycja żywa i ewoluująca

138 PRZYPISY

141 BIBLIOGRAFIA

144 SŁOWNICZEK

149 SKANSENY W POLSCE

150 WAŻNIEJSZE MUZEA ETNOGRAFICZNE I REGIONALNE W POLSCE

152 SPIS ILUSTRACJI

157 SUMMARY

158 ZUSAMMENFASSUNG